

Ze zien er zo gelukkig uit

Dirk Pauwels, artistiek directeur van Victoria,
pleit geheel ten persoonlijke titel om het jeugdtheater af te schaffen

De jeugdtheaters zagen er gelukkig uit toen de voormalige minister van cultuur – nog vóór de potjes verdeeld werden – meedeelde dat hij de jeugdtheaters ‘positief zou discrimineren’. Dat laatste zou zich vertalen in een subsidiair inhaalmanoeuvre waardoor een aantal jeugdtheaters zouden kunnen opereren als de ‘groten’, met min of meer te vergelijken middelen... En zo geschiedde ongeveer.

Zo omstreeks die tijd deed ik mijn intrede in deze *jeugdige* gemeenschap. Op zich had ik niet veel op met ‘het jeugdtheater’, maar, zoals men dat zo origineel pleegt uit te drukken: het was tijd voor een nieuwe uitdaging. *Let's go* dus.

Mijn eerste cultuurschok kreeg ik toen het tot mij doordrong dat alle oude kompanen uit ‘het echte theater’ waar ik vroeger zo veel mee te maken had en waar ik zowel liefde als jaloezie mee deelde, rondom mij verdwenen waren en vervangen door anderen die ik minder goed of zelfs nauwelijks kende. Stuk voor stuk niet onaardige en ook geen onbekwame mensen, hoewel er hier en daar nog een enkeling rondliep waarbij *het nonkel Bob en tante Terry-syndroom* nog niet volledig uitgeblust leek.

We zijn nu alweer een paar jaartjes verder en ik merk dat de jeugdtheaters ondertussen nog altijd speelhuisjes zijn gebleven, zo ergens achterin de tuin. Speelhuisjes die niet, of slechts bij hoge uitzondering (en vaak door eigen schuld – inclusief dikke bult) opgenomen zijn in de globale podiumcontext. Ze hebben hun eigen bijeenkomsten, hun eigen colloquia, hun eigen organen, theateruren, prijzen en onderscheidingen (die ze aan zichzelf uitreiken) en ze organiseren hun eigen festivals – het prijskaartje dat eraan vast hangt is doorgaans minder groot dan bij die van de ‘grotmensentheaters’ – en ze hebben natuurlijk de scholen om het gerief aan te slijten. In het normale avondcircuit infiltreren ze maar moeizaam of zeer occasioneel. Beide terreinen blijven bijgevolg nogal hermetisch voor elkaar, ze hebben alleen de naam ‘theater’ gemeen. En zoals met alles in het leven: ook hier bevestigen de uitzonderingen de regel.

Ik heb natuurlijk gemakkelijk praten: Victoria is een gesubsidieerd jeugdtheater en toch heb ik alles wat kindjes betreft subiet als een ap-

Vrijwel iedereen heeft een mening,
maar bijna niemand stelt vragen.
Ladalle

pendix weggeopereerd. Een resolute keuze dus voor adolescenten en jongvolwassenen, én voor het motto dat theater zich het beste laat consumeren op tijdstippen waarvoor het van oudsher is bedoeld, namelijk ná de dagtaak en bij wijze van ontspanning.

Het moet gezegd dat, voor ik in de jeugdsector intrad, door een aantal voorgangers serieus en toegewijd aan de weg is getimmerd om het jeugdtheater te verheffen tot een niveau, vergelijkbaar met dat van het volwassenentheater. (Het au-sérieux-willengenomen-worden-offensief).

De vraag blijft natuurlijk in hoeverre zich, na deze (financiële) nivellerings, een wérkelijk emancipatorische golf heeft doorgezet in deze sector.

Ik stel vast, tenzij iemand mij het tegenovergestelde kan aantonen, dat er sinds geruime tijd een zekere lethargie heerst in jeugdtheaterland. Die wordt, naar mijn bescheiden inzicht, vooral veroorzaakt door de mentaliteit van zelfgenoegzaamheid bij allen die er van ver of van dicht mee te maken hebben. De oogst is blijkbaar binnen en men laaft zich vooral aan de vaste, bijna principiële afname van de goederen, alsof het maken en produceren van theater niet meer inhoudt dan dát.

Sedert mijn *intreden* is er namelijk maar weinig structureels veranderd, weinig nieuws bedacht, en ik heb evenmin het gevoel dat daar ook maar iemand last van heeft...

Ik merk niets van een hoogstnoodzakelijke radicale discussie over het wezen van het jeugdtheater of zijn werkelijke plaats in het veld, noch van een termijnvisie voor de toekomst van de sector binnen het globale plaatje. Of het ware natuurlijk dat er geheel buiten mijn weten om, ergens in de catacomben, toch een beweging zou zijn ontstaan die in een sfeer van samenhang en solidariteit een dergelijk overleg voorbereidt. In sporttermen gesteld: het is gewoon nodig samen van onze sector iets krachtigers en interessanter te maken dan een jeugdplieg die altijd maar op eigen veld voor eigen supporters speelt...

Als we er binnenkort geen werk van maken om de verroeste kruikassen tussen de versleten thuishaventjes eindelijk eens te vervangen, zou het wel eens kunnen dat het jeugdtheater het nieuwe millennium